



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 275/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť V. B., T., zastúpeného advokátom JUDr. A. S., D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 3/2005 a postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 55/2008 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť V. B. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júla 2009 doručená sťažnosť V. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 3/2005 a postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 55/2008.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 7. januára 2005 podal na Okresnom súde Dolný Kubín žalobu o zaplatenie peňažnej náhrady za užívanie pozemku, o ktorej nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté. Vec bola vedená pod sp. zn. 7 C 3/2005 a po zmene miestnej príslušnosti, s účinnosťou od 1. januára 2008, bola postúpená Okresnému súde Námestovo, kde je vedená pod sp. zn. 1 C 55/2008. Právny zástupca žalovaných podal na pojednávaní 13. mája 2009 vzájomný návrh – žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním. Keďže podľa názoru Okresného súdu Námestovo bola otázka vlastníctva v tomto konaní sporná, konanie o žalobnom návrhu prerušil až do právoplatného rozhodnutia o žalobe, ktorú vylúčil na samostatné konanie a pridelil jej sp. zn. 7 C 48/2009. Sťažovateľ podal 25. mája 2009 sťažnosť na prietahy v konaní, ktorú predsedníčka Okresného súdu Námestovo vyhodnotila ako dôvodnú.

Sťažovateľ sa na základe uvedeného domáhal, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti v náleze vyslovil porušenie označeného základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 3/2005 a postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 55/2008. Sťažovateľ sa domáhal aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v celkovej sume 20 000 € a zaplatenia náhrady trov právneho zastúpenia v celkovej sume 292,62 €.

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila táto podmienka, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde ustanovenia sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 25. mája 2009 iba sťažnosť na prietahy predsedníčke Okresného súdu Námestovo, na prietahy pred Okresným súdom Dolný Kubín sa však nestážoval.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil právne prostriedky, na uplatnenie ktorých mal právo podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní.“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“.

Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd zastáva okrem toho názor, že podanie sťažnosti predsedníčke Okresného súdu Námestovo (25. mája 2009) v krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (13. júla 2009) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predsedníčka Okresného súdu Námestovo dostala primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05). Navyše takú sťažnosť neposlal sťažovateľ ani predsedovi Okresného súdu Dolný Kubín, pred ktorým sa konanie skončilo ešte v roku 2008.

Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť na priet'ahy v konaní pred Okresným súdom Dolný Kubín bola podaná oneskorene a že v civilnom súdnom konaní vedenom

pred Okresným súdom Námestovo nemohlo prima facie dôjsť k namietanému porušeniu jeho práv (na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote), lebo spor je tam vedený len o niečo dlhšie ako 1 rok, a preto je sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnená, v dôsledku čoho ju bolo potrebné odmietnuť už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že nečinnosťou okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietáhom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

Preto ústavný súd podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľom (priznanie finančného zadosťučinenia, náhrady trov konania).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2009